

DOI 10.36074/20.11.2020.v1.27

ОБҐРУНТУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЗИМОВОГО САДУ В ХЕРСОНЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Азарова Алла Василівна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Теленга Катерина Олексіївна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ORCID ID: 0000-0003-3864-2036

Бойко Тетяна Олексіївна

канд. біол. наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

УКРАЇНА

Дизайн інтер'єру – особливий вид мистецтва. Композиція внутрішнього простору приміщення є синтезом архітектурнопросторових, декоративно-художніх і дизайнерських розробок, і все це пов'язане із загальною концепцією об'єкта. Проектування інтер'єрного середовища передбачає наявність творчого підходу, що об'єднує всі складові елементи внутрішнього простору в єдине ціле. Труднощі такого синтетичного методу полягають в тому, що він з одного боку передбачає пошук виразності окремих пластичних форм, ритмічних співвідношень, фактури, колірної гами тощо, з іншого – забезпечення всіх функціональних процесів, що протікають в даному просторі. Всі ці специфічні завдання, які вирішуються художником-дизайнером в мистецтві інтер'єру [1].

Одним з особливих видів озеленення інтер'єру є створення зимового саду. Зимовим садом називається спеціально відведений під озеленення приміщення, в якому на обмеженій площі розміщують рослини в поєднанні з елементами малої архітектури і по можливості з використанням води та каменю. Це один з найбільш складних видів озеленення приміщення, що вимагає знання декоративного садівництва, інженерного мистецтва і архітектури [2].

Дизайн зимових садів різноманітний. Вони можуть бути декоративними [3], плодовими (цитрусові), нагадувати тропічний ліс, пустелю, прибережний або скельний ландшафт. Є композиції типу квітучого саду, цікаві і різні водні сади (сад-флораріум, сад-водоспад тощо). Залежно від площі композицію можна розмістити в стаціонарній квіткарці цілком або використовувати рослини, кожне з яких знаходиться у власному горщику. В останньому випадку є перевага мобільності – рослини можна пересувати, а також в будь-який час замінити одне іншим. Заощадити простір на підлозі допоможуть ампельні і в'юнкі види в підвісних кашпо.

При підборі рослин для зимового саду на перше місце виступають декоративні якості їх окремих елементів: силует стовбура, форма, забарвлення

та фактура листя, контрасти фактури і кольору, гра світлотіні, які надають загальної композиції художню виразність. Всі ці умови вимагають ретельного визначення значення та місця кожної рослини для забезпечення зорового зв'язку із загальною композицією саду. Наприклад, виткі рослини та рослини з щільною темно-зеленою кроною висаджують по периметру для створення загального фону. Високодекоративні крупномірні та гарноквітучі рослини розташовують у композиційних вузлах [4].

В запроєктованому зимовому саду на території Херсонського державного аграрно-економічного університету нами було заплановано використати такі декоративно-листяні, гарноквітучі екзотичні рослини: хлорофітум помаранчевий (*Chlorophytum amaniense* Ker Gawl), традесканція покривальчаста (*Tradescantia spathacea* Sw.), традесканція фіолетова (*Tradescantia purpurea* Ruppius ex L.), аспарагус Мейєра (*Asparagus meyeri* L.), хлорофітум хохлатий (*Chlorophytum comosum* Bak), сциндапус (*Scindapsus* Schott), алоє хавортія (*Haworthia* Duval), маранта біложилкова (*Maranta leuconeura* E. Morren), маранта триколірна (*Maranta tricolor* L.), бугенвілія прекрасна (*Bougainvillea spectabilis* Com. Juss), бугенвілія гола (*Bougainvillea glabra* Com. Juss), бугенвілія перуанська (*Bougainvillea peruviana* Com. Juss), бугенвілія (*California 'Gold'* Com. Juss), бугенвілія (*Double lilarose* Com. Juss), бугенвілія (*Beggum 'Sikkander'* Com. Juss), сансев'єрія донері (*Sansevieria doneri* Thunb), кордиліна червона (*Kordyline rubra* Comm. Ex R.Br.), клівія (*Clivia* Lindl), аспідистра (*Aspidistra* Ker Gawl), аспарагус перистий (*Asparagus plumosus* L.), сциндапус золотистий (*Scindapsus aureus* L.), сциндапус розписний (*Scindapsus pictus* L.), юка слонова (*Yucca elephantipes* L.), юка нитчаста (*Yucca filamentose* L.), юка славна (*Yucca gloriose* L.), панданус сандера (*Pandanus sanderi* Parkinson), ноліна відігнута (*Nolina recurvata* Michx), циперус папірус (*Cyperus papyrus* L.), папороть (*Polypodiopsida* Cronquist, Takhti W. Zimm), монстера делікатесна (*Monstera deliciosa* Adans. Senu stricto), канна індійська (*Canna indica* L.), агава американська (*Agava americana* L.), філодендрон бородавчастий (*Philodendron verrucosum* Schott.), філодендрон червоніючий (*Philodendron erubescens* Schott.).

Такий асортимент рослин для створення зимового саду не випадковий, підібраний з урахуванням еколого-біологічних, екологічних та декоративних властивостей рослин, які не втрачають своєї декоративності протягом року. Вдале поєднання рослин, зонування території зимового саду, застосування елементів імітації природного ландшафту, а також природних та штучних матеріалів дозволить майбутньому об'єкту виконувати як естетичну, так і рекреаційну функції.

Список використаних джерел:

- [1] Кульбацкий, Е.М., Ганьшина, Г.В., Короткова, А.В., Рябова, И.Ю. (2012). Культура дома. М.: Форум: Инфра-м.
- [2] Проектування садів і парків. Вилучено з <http://bibliograph.com.ua/spravochnik-49/23.htm>
- [3] Бойко, Т.О., Дементьєва, О.І., Бойко, П.М., Котовська, Ю.С., Теленга, К.О. (2020). Досвід використання *Trachycarpus fortunei* (Hook.) H.Wendl. в озелененні ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет». Do desenvolvimento mundial como resultado de realizações em ciência e investigação científica: Coleção de trabalhos científicos «ΛΟΓΟΣ» com materiais da conferência científico-prática internacional (Vol. 1), 9 de outubro de 2020. Lisboa, Portugal: Plataforma Científica Europeia. 102-106.
- [4] Рослини для зимового саду – Види рослин по декоративних якостях. Вилучено з http://conservatories.ru/garden/ukrainian/rasteniya_dlya_zimnego_sada/vidy_rastenii_po_dekorativnym_k_achestvam.html

DOI 10.36074/20.11.2020.v1.28

ОСОБЛИВОСТІ ЖИВЦЮВАННЯ ТА ВКОРІНЕННЯ ЦИТРУСОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

Набока Ольга Миколаївна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ORCID ID: 0000-0003-3864-2036

Бойко Тетяна Олексіївна

канд. біол. наук, доцент,
доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ORCID ID: 0000-0001-7935-209

Котовська Юліанна Станіславівна

асистент кафедри лісового
та садово-паркового господарства
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

УКРАЇНА

Введення в культуру цитрусових рослин в Україні почалось на початку ХХ-го століття. Серед численних екзотичних рослин цитрусові користуються особливою популярністю [1]. Це вічнозелені довговічні породи, які вдало вписуються в інтер'єр зимових садів, великих просторих приміщень офісів, холів, аудиторій тощо. В цих умовах рослини здатні квітнути та плодоносити, що підвищує до них інтерес як науковців так і аматорів.

Промислове вирощування цитрусових в Україні не розвинене [2]. Однак високе споживання плодів цитрусових порід обумовило вирощування їх у закритому ґрунті. Вирощені в закритому ґрунті в місцевих умовах плоди цитрусових мають значно кращі смакові якості ніж якість експортованих часто технічних порід. В наш час з'явилися сорти цитрусових рослин, спеціально виведені для вирощування в умовах клімату України, наприклад лимон сорту «Київський». Це суто український сорт з високими смаковими якостями, пристосований до вирощування у наших кліматичних умовах. Тож, дослідження розмноження та вирощування сортових рослин мандаринів, лимонів та апельсинів в умовах закритого ґрунту мають велике значення для популяризації цитрусових культур серед населення.

Протягом 2019–2020 років нами було проведено дослід з укорінення живців цитрусових культур на різних субстратах. Дослід проводилось на базі приватного тепличного господарства в селі Раденськ Олешківського району Херсонської області.

Об'єктами дослідження є здорові рослини лимону сортів «Пандероза», «Київський Великоплідний» та «Павлівський», мандарину сорту «Ковано-Васьо» та апельсину сорту «Вашингтон Навел, які вступили у фазу плодоношення (рис. 1).

Укорінення живців проводилося на шести видах субстратів: торф, річковий пісок, кокосовий субстрат, вермикуліт, торф + пісок у співвідношенні 1:1 та кокосовий субстрат + вермикуліт у співвідношенні 1:1.